

Standarder som strategisk virkemiddel for å oppnå bærekraftige anskaffelser

Bærekraftskonferansen 28.04.21

Jacob Landsvik, Universitetet i Oslo
Marthe Hagberg, Standard Norge

Foto: ScanStock

Foto: Istock

Foto: Pixabay

Europeisk standardiseringsprosjekt

- Europeisk regelverk for offentlige anskaffelser danner bakgrunn for opprettelsen av det europeiske standardiseringsarbeidet CEN/TC 461 Public Procurement
- Initiativ fra EU-kommisjonen gjennom Joint Initiative on Standardisation (JIS)
- Basert på et behov hos interessentene i forbindelse med innføringen av anskaffelsesdirektivet i 2014
- Den europeiske komiteen jobber med et standardiseringsdokument for integritet og ansvarlighet i offentlige anskaffelser, herunder bærekraftsperspektivet
- En norsk speilkomité (SN/K 585 Offentlige anskaffelser) følger arbeidet og har norske eksperter i arbeidsgruppene

Verktøy for å lykkes med å nå miljømålene

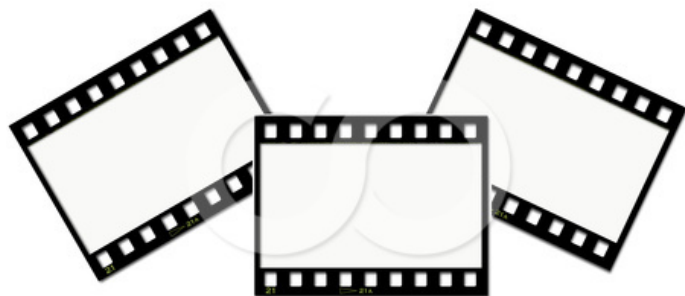
- Standard for integritet og ansvarlighet i offentlige anskaffelser, inkludert gjennomskiktighet
 - Krav til leverandørkjeden
 - Sosialt ansvar og arbeidslivskriminalitet
 - Innvirkning på klima og miljø
- Videre arbeid: Se på hvordan standarder støtter og påvirker EUs indre marked og blant annet European Green Deal
- Europeisk nettverk for offentlige anskaffelser
 - Samarbeid og erfaringsutveksling mellom myndigheter og standardiseringsorganisasjoner
 - Standarder som strategisk virkemiddel (referanser til standarder i offentlige anskaffelser)

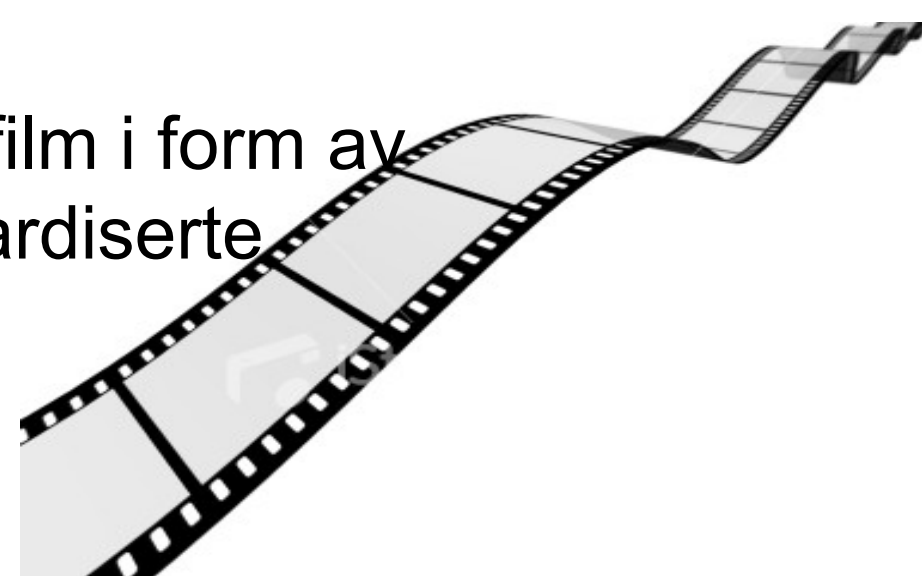
Foto: Shutterstock

Et paradigmeskifte

- «Fra stillbilder i form av enkelt aktiviteter»

.....til film i form av
helhetlige og standardiserte
prosesser

Anskaffelsesforskriften (del III)

§ 15-1 Kravspesifikasjoner

- Dersom oppdragsgiver vil beskrive gjenstanden for anskaffelsen ved hjelp av standarder, er det regler for hvilke standarder som skal benyttes, og i hvilken rekkefølge de skal brukes. Dette fremgår av forskriftens § 15-1 (3) bokstav b.
- Når oppdragsgiver henviser til en standard i den tekniske spesifikasjonen, må henvisningen alltid ledsages med uttrykket ”eller tilsvarende”. Leverandøren kan alltid levere en løsning som oppfyller oppdragsgivers funksjonsbehov slik det fremgår av standarden, selv om løsningen ikke oppfyller den detaljerte tekniske beskrivelsen i den aktuelle standarden

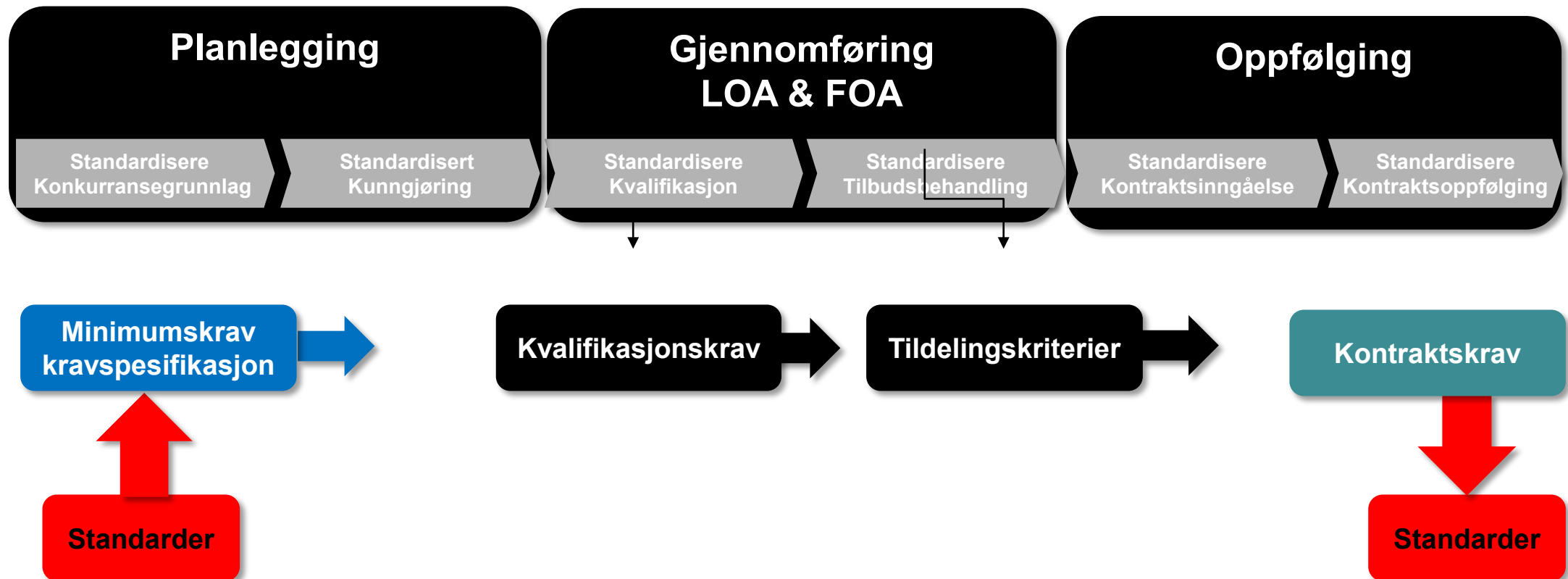
Nå-situasjonen

- Mange innkjøpsmiljøer har ingen reflektert holdning til bruk av standarder
- Bruk av nasjonale kontraktstandarder utarbeidet av Standard Norge
- Noen av de store innkjøpsmiljøene har tatt i bruk standarder for:
 - kvalitetssikring (ISO 9001)
 - miljøsikring (ISO 14001)
 - EPD Environmental Product Declaration (ISO 14025)

Foto: ScanStock

Standarder som virkemiddel?

Europeisk nettverk for offentlige anskaffelser

- Initiativ fra EU-kommisjonen gjennom JIS
 - Opprettelse av CEN/TC 461
 - Rapport som ser på bruk av referanser til standarder i offentlige anskaffelser:
https://www.cencenelec.eu/news/brief_news/Pages/TN-2019-038.aspx
 - Veileder for referering av standarder:
https://www.standard.no/Global/PDF/Standard%20Norge/2019%20190102-Guide_standards_Public_Procurement.pdf
- Legge til rette for implementering av anskaffelsesdirektivet art. 42 på nasjonalt nivå
- Verken faglige eller juridiske innkjøpere har tilstrekkelig kunnskap om tekniske spesifikasjoner som det er konsensus om

Samarbeid mellom myndigheter og standardiseringsorganisasjoner

- 21 land er representert
- Deltakere fra både EU-kommisjonen og CEN
- Hvordan profesjonalisere offentlige anskaffelser i Europa og gjøre dem mer bærekraftig?
 - Erfaringsutveksling av utfordringer med bruk av standarder i anskaffelsesprosesser
 - Fremme nasjonal bruk av standarder via samarbeid og strategier basert på «best practice» og opplæring
 - Enkel tilgang til standarder i anskaffelsesprosesser
 - ProcurCompEU
 - EUs verktøykasse til profesjonelle aktører i en anskaffelsesprosess - definerer 30 ulike nøkkelkompetanser
- Harmoniserte standarder støtter EUs indre marked ved å legge til rette for fri flyt av varer og tjenester

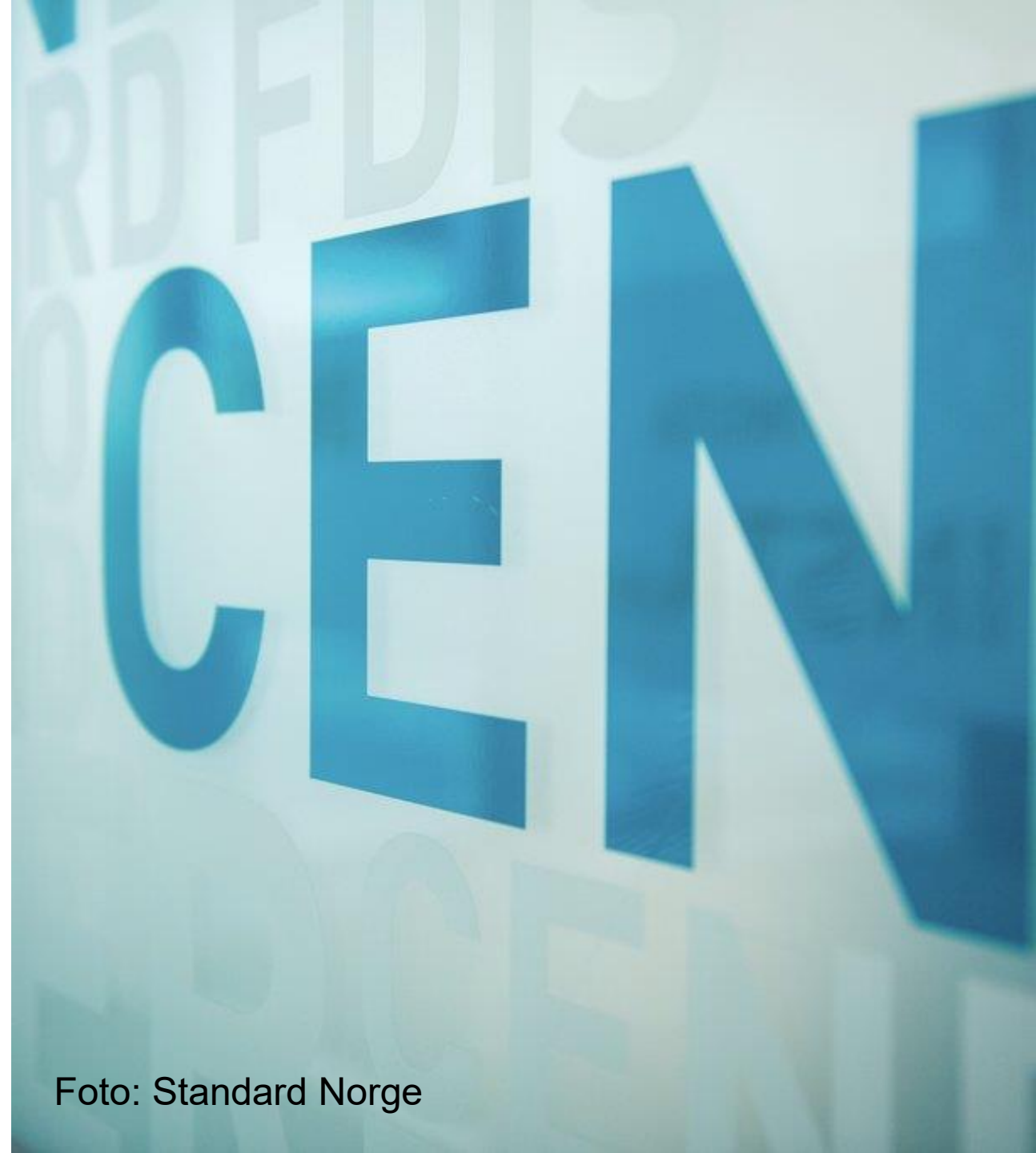

Foto: Standard Norge

Standard
Norge

67 83 86 00

info@standard.no

standard.no